

ÅLESUND KOMMUNE

Kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordfører
Revisor
Rådmann

INNKALLING TIL MØTE I ÅLESUND KONTROLLUTVALG

Onsdag 4. september 2019, kl. 08.30, Sekretariatets lokaler i Lerstadvegen 545

Eventuelt forfall meldes til sekretariatet på 70172158 / 926 11735 eller på epost til <mailto:bjorn.tommerdal@sksiks.no>

SAKSLISTE:

- Sak 22/19 - Godkjenning av møtebok fra møte den 24.05.2019.
- Sak 23/19 - Rehabilitering av Kolvikbakken ungdomsskole.
- Sak 24/19 - Vurdering av revisors uavhengighet.
- Sak 25/19 - Skisse til forvaltningsrevisjon – investeringsbudsjett.
- Sak 26/19 - Innstilling på valg av revisor og revisjonsordning for Nye Ålesund.
- Sak 27/19 - Rapport etter regnskapsrevisjon 2018 – Ålesund kommune.

Melding: Prosjektregnskap for fellesnemnda nye Ålesund 2018.

Torgrim Finnes
leder
(sign.)

Sak 22/19 - Godkjenning av møtebok fra møte den 24.05.2019.

KONTROLLUTVALGET I ÅLESUND KOMMUNE

MØTEBOK

Møtedato: 24.05.2019, kl. 09.00 – 10.15

Møtested: Lerstadvegen 545

Møtet ble ledet av: Torggrim B. Finnes

Til stede for øvrig: Torbjørg Fossum, Thor Hansen og Terri-Ann Senior

Meldt forfall: Terje Storm Unhjem

= 5 voterende

Fra kontrollutvalgsekretariatet møtte daglig leder Bjørn Tømmerdal.

Fra kommunerevisjonen møtte revisorene Anne Nygård og Svein Ove Otterlei.

Fra Ålesund kommune møtte Magnhild Kristin Molnes Giskegjerde.

Det kom ikke fram merknader til innkalling og sakslisten ble godkjent.

SAK 16/19

GODKJENNING AV MØTEBOK FRA MØTE 25. APRIL 2019.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Møteboken fra møte 25. april 2019 godkjennes.

SAK 17/19

ÅRSMELDING 2018 – ÅLESUND KOMMUNE

Saksdokument datert 16.05.2019 fra kontrollutvalgsekretariatet

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget tar årsmelding 2018 for Ålesund kommune til orientering.

SAK 18/19

KOMMUNEREGNESKAPET 2018 – ÅLESUND KOMMUNE.

Saksdokument datert 16.05.2019 fra kontrollutvalgsekretariatet

Innstilling fra kontrollutvalgsekretariatet:

Ålesund kommune sitt regnskap for 2018 blir godkjent.

Leder Torgrim Finnes fremmet på vegne av kontrollutvalget følgende punkt 2 til innstilling til vedtak:

Ålesund kontrollutvalg er bekymret for det høye driftsnivået innenfor enkelte virksomhetsområder og avhengigheten av økte skatteinntekter.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Uttalelse til Ålesund bystyre:

1. Ålesund kommune sitt regnskap for 2018 blir godkjent.
 2. Ålesund kontrollutvalg er bekymret for det høye driftsnivået innenfor enkelte virksomhetsområder og avhengigheten av økte skatteinntekter.
-

SAK 19/19

REGNSKAP 2018 – ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF

Saksdokument datert 16.05.2019 fra kontrollutvalgsekretariatet

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Uttalelse til Ålesund bystyre:

Ålesund kommunale eiendom KF sitt regnskap for 2018 blir godkjent.

SAK 20/19
REGNSKAP 2018 – ÅLESUND BRANNVESEN KF

Saksdokument datert 16.05.2019 fra kontrollutvalgsekretariatet

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Uttalelse til Ålesund bystyre:

Ålesund brannvesen KF sitt regnskap for 2018 blir godkjent.

SAK 21/19
REGNSKAP 2018 – MØRE OG ROMSDAL 110 SENTRAL KF

Saksdokument datert 16.05.2019 fra kontrollutvalgsekretariatet

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Uttalelse til Ålesund bystyre:

Møre og Romsdal 110 - sentral KF sitt regnskap for 2018 blir godkjent.

Eventuelt

På neste møte torsdag 5. september 2019 ønsker kontrollutvalget ei orientering om Fellesnemnda for Nye Ålesund sitt prosjektrekneskap 2018.

Torgrim B. Finnes
leder
(sign.)

Torbjørgh Fossum
medlem
(sign.)

Thor Hansen
medlem
(sign.)

Terri-Ann Senior
medlem
(sign.)

Sak 23/19 - Rehabilitering av Kolvikbakken ungdomsskole.

Vedlegg:

1. Forespørsel til Ålesund kontrollutvalg fra bystyremedlem Hans Kjetil Knutsen
2. styresak 22/19 ÅKE (vedlagt som pdf fil)

Bakgrunn:

Gjennom oppslag i media er det blitt kjent at ÅKE har bestemt at Kolvikbakken ungdomsskole skal rives. Det har blitt stilt spørsmål om ÅKE har myndighet til å gjøre et slikt rivingsvedtak eller om dette er et brudd med bystyrets opprinnelige vedtak. Videre er det reist spørsmål om rivingsvedtaket er forankret i styret i ÅKE eller er gjort av styreleder alene. Det er gjort kjent at bystyret vil få en orientering om disse spørsmålene på sitt møte 29. august.

Styreleder i ÅKE, Henriette Bryn har lovet å komme på kontrollutvalgets møte 4. september for å redegjøre for ulike påstander og svare på eventuelle spørsmål knyttet til prosessen.

Kontrollutvalgets medlemmer vil her få anledning til å stille styreleder spørsmål og utdype ulike synspunkter knyttet til denne saken.

På bakgrunn av den gjennomgangen og informasjonen som kommer fram bør kontrollutvalet ta stilling til videre behandling av denne saken i kontrollutvalget.

Saken legges frem uten tilråding til vedtak men det forventes at kontrollutvalget diskuterer og avklarer om kontrollutvalget ønsker å gå videre med denne saken på en eller annen måte.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Kontrollutvalget i Ålesund kommune

v/utvalgsleder Torgrim Finnes

Mailadresse: torgrim.bjorkedal.finnest@alesund.kommune.no

Klage på saksbehandlingen vedr. riving av Kolvikbakken ungdomsskole

Jeg regner med at Kontrollutvalgets medlemmer gjennom media (Sunnmørsposten og NRK Møre og Romsdal) er kjent med den debatt som har vært tidligere i sommer knyttet til spørsmålet om riving av Kolvikbakken ungdomsskole.

Undertegnede ønsker å presisere at jeg i utgangspunktet har stor forståelse for at det kan være formålstjenlig å rive dagens skole i stedet for å rehabilitere det bygget som har stått der i ca 60 år.

Men det som i denne sammenhengen er viktig, og faktisk mitt eneste spørsmål til Kontrollutvalget, er om dere er enige med meg i følgende påstand:

Styreleder i Ålesund kommunale eiendom KF (ÅKE), Henriette Bryn, har i denne saken IKKE opptrådd i tråd med god forvaltningsskikk og de «kjøreregler» som finnes i Ålesund kommune, og heller ikke slik man kan forvente av øverste leder i selskapet, som på vegne av byens innbyggere forvalter en milliardformue.

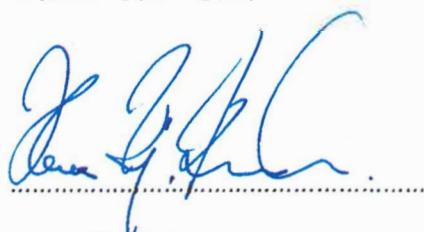
- Rehabilitering av Kolvikbakken ungdomsskole ble vedtatt i bystyret 22.03.2018.
- Styreleder Bryn skrev selv i mail av 27.03.2019 at hun gikk god for rivingsvedtak, og, sitat:
«...dermed gå videre med arbeidet og planleggingen, uten å vente på en eventuell formell behandlingen i styret/Bystyret.»
- Saken ble også tema i bystyret 20. juni 2019, samme dag som Sunnmørsposten over heile 1. sida kunne opplyse (også mange av bystyrets medlemmer) om at skolen skal rives, og ikke rehabiliteres. Da var forklaringen at man ikke hadde hatt tid til å informere Bystyret. Men det ble lovet at de skulle komme tilbake til saken i neste bystyremøte (29. august) med en orientering fra ÅKE til byens folkevalgte.
- Seinere har så styreleder Bryn (Sunnmørsposten 27.06.2019) forsvart saksbehandlingen, og jeg har ikke sett noen korrigerende av intervjuet hvor avisa tilla henne følgende påstand: «- Ryddig prosess rundt Kolvikbakken.»

- To dager seinere sa styremedlem Anne Kristin Bryne i ÅKE til samme avis at rutinene for behandling av byggesaker i Ålesund kommune i denne saken om riving av Kolvikbakken ungdomsskole ikke er fulgt.

Jeg ser ingen grunn til å utbrodere videre det som er har skjedd vedrørende saksbehandlingen av riving av Kolvikbakken ungdomsskole. Dette regner jeg med at Kontrollutvalget undersøker på en grundig og god måte på egen hånd eller ved hjelp av fagpersoner dere har til disposisjon.

Jeg mener at det hadde vært en stor fordel om Kontrollutvalget kunne kommet til Bystyret med sine synspunkter allerede i førnevnte bystyremøte 29. august 2019.

Ålesund 29.07 2019

Hans Kjetil Knutsen

Gruppeleder Ålesundlista Tverrpolitisk liste for Ålesund

Kopi sendes:

Styreleder Henriette Bryn i Ålesund kommunale eiendom KF

Ålesund kommune ved ordfører Eva Vinje Aurdal

Sunnmøre Kontrollutvalgsekretariat

Sak 24/19 - Vurdering av revisors uavhengighet.

Vedlegg: Brev frå Kommunerevisjon 3 IKS datert 18. juni 2019

Bakgrunn:

Oppdragsansvarleg revisor og revisor sine medarbeidarar på oppdraget skal vere uavhengige. Dei kan ikkje ha ei tilknytning til kommunen som går ut over ei uavhengig eller objektiv gjennomføring av revisjonen. Dette inneber mellom anna at dei ikkje kan:

- Ha andre stillingar, eller vere medlem av styrande organ, hjå kommunen eller verksemd som kommunen har økonomiske interesser i.
- Delta i eller ha funksjoner i anna verksemd dersom dette er i konflikt med rolla som revisor for kommunen.

I vurderinga av om revisor er uavhengig, er det også relevant om revisor sine nærstående eller revisor sine medarbeidarar har tilknytning til kommunen.

Det er vidare lagt avgrensingar på kva andre tenester revisor kan levere til kommunen. Dette gjeld:

- Rådgjevingstenester dersom desse er eiga til å reise tvil om revisor er uavhengig.
- Tenester som har med leiing og kontroll i kommunen å gjere.
- Å opptre som fullmektig for kommunen.

Dei som utfører revisjon for kommunen skal sjølve vurdere fortløpande om dei er uavhengige. Oppdragsansvarleg revisor skal årleg levere ei skriftleg eigenvurdering av sitt sjølvstende (uavhengigvurdering) til kontrollutvalet. Denne ligg som vedlegg.

Oppdragsansvarleg revisor kan vurdere å endre fordelinga av oppgåvene til dei enkelte medarbeidarane over tid, slik at ein enkelt revisor ikkje blir sitjande med dei same oppgåvene over ein for lang periode.

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalet i Ålesund kommune tek revisors vurdering av uavhengighet til vitande.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Til kontrollutvalget

i Alesund kommune

Vurdering av uavhengighet

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. I Komrev3 IKS revisjonsplaner vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i revisjonsplanen. Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til dette punktet.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kap. 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

I flg. Kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i (fylkes)kommunen eller i virksomhet som (kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges, dvs. kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven
8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Revisors egenvurdering av punktene ovenfor

Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>

Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt. 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Ålesund kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p><i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Ålesund kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p> <p><i>Før slike tjenester utføres av Komrev3 IKS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p>
Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Ålesund kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Komrev3 IKS for tiden opptrer som fullmektig for Ålesund kommune.</i>
Pkt. 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tillitten til min uavhengighet og objektivitet.</i>

Ålesund, 18. juni 2019

Anne Nygård

Anne Nygård

Oppdragsansvarlig revisor Ålesund kommune

Sak 25/19 - Skisse til forvaltningsrevisjon – investeringsbudsjett.

Vedlegg: Prosjektplan for gjennomgang av investeringsprosjekt i Ålesund kommune, datert 27. august 2019.

Bakgrunn:

Sak 15/19 - Diskusjon om mulig ny forvaltningsrevisjon for Ålesund kommune – sak utsatt fra møtet 5. mars 2019.

Saka var lagt frem uten tilråding til vedtak fra sekretariatet.

Leder av kontrollutvalget, Torgrim B. Finnes fremmet på vegne av utvalget følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget velger seg kommunens investeringsbudsjett som tema for ny forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget ber Kommunerevisjon 3 komme tilbake ved neste anledning med en skisse for mulige problemstillinger og avgrensninger.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget velger seg kommunens investeringsbudsjett som tema for ny forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget ber Kommunerevisjon 3 komme tilbake ved neste anledning med en skisse for mulige problemstillinger og avgrensninger.

Vedlagte forslag til prosjektplan fra Kommunerevisjon3 ved revisor Svein Ove Otterlei er meget beskrivende for det videre arbeidet, og har også vært forelagt administrasjonen. Saken legges frem med følgende forslag til vedtak:

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget i Ålesund vedtar framlagte prosjektplan datert 27. august 2019 og setter i gang arbeidet med forvaltningsrevisjon av investeringsprosjekt i Ålesund kommune.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

27. august 2019

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Gjennomgang av investeringsprosjekt i Ålesund kommune

PROSJEKTPLAN

I sak 15/19 den 5. mars 2019 vedkomande val av tema for ein forvaltningsrevisjon, bad kontrollutvalet om ei skisse innanfor området investeringsbudsjett.

Hovudplan for vann og avløp er satt opp som sak 081/19 i bystyret den 29. august 2019. Denne planen legg opp til ei slik investeringstakt framover i mill kr:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024-2029	Sum
Vatn	142,3	82,1	84,6	161,6	202,1	352,1	1 024,8
Avløp	85,6	112,5	152,1	143,5	144,0	594,8	1 232,5
Sum	227,9	194,6	236,7	305,1	346,1	946,9	2 257,3

Dette er investeringane til gamle Ålesund kommune. Etterkvart vil dette bli samordna med dei fire andre kommunane som blir ein del av nye Ålesund kommune.

Samla tek ein sikte på å investere 1,31 mrd kr innan vatn og avløp (VA) frå 2019 til 2023.

Budsjettmidlane til investeringar som ikkje blir nytta i eit budsjettår, blir gjerne flytta over til neste budsjettår. Bystyret overførte løyvingar for 2018 til 2019 i sak 059/19 den 20. juni 2019. I alt utgjorde overføringa 49,5 mill kr, der VA utgjorde 31,0 mill kr.

Store investeringsprosjekt innan vatn og avløp for åra 2015 til 2018 i mill kr:

	2015	2016	2017	2018	Sum
1719 SANERING FREMMERHOLEN	5,9	0,9	5,3	10,9	23,0
1713 SKARBØVIKA SYD VA			10,8	6,6	17,4
1723 FORNYING FURELIA	6,6	4,7	0,1	0,7	12,1
1485 VA VASSTRANDVEGEN			6,1	5,7	11,8
1599 SPERRE NAKKENS VEG VA		6,1	2,9	0,4	9,4
1443 VA JONSBERGET	4,9	3,4	0,3	0,1	8,7
1480 VA ÅSEBØEN, ÅSEHAUGEN		4,6	3,1	0,7	8,4
1731 FAGERLIA SANERING BYGGETRINN 3		1,3	5,3	1,6	8,2
1484 SD-ANLEGG VA	2,3	4,6	1,1	0,1	8,1
1460 VA MYRLAND	0,1	6,9	0,3		7,2
1552 REHABILITERING LEDNINGSNETT VA	0,3	2,2	2,7	1,9	7,1
1526 REHABILITERING PUMPESTASJONER	1,3	2,0	2,4	1,0	6,6
1482 RESERVEVANNFORSYNING	0,3	0,8	2,0	2,7	5,8
1428 UTSKIFTING AV KUMMER/VENTILER	1,7	3,2	0,8	0,1	5,8
1445 R.P. MORKS VEG VA		1,2	4,2	0,2	5,5
1547 NO DIG RENOVERING VA	1,5	2,2	1,7		5,4
1304 NOTENESGATA - REHABILITERING		4,9	0,1		4,9
1453 LERSTADBAKKEN/SVALEVEGEN VA	1,5	1,7	1,2	0,2	4,6
1525 VA STORGATA		5,0	-0,6		4,4
1730 PUMPESTASJON OLSVIKA PA507		1,1	1,2	2,1	4,3
1707 FLISNES-HAVNEVIKA	0,3	2,3	0,7	0,9	4,2
1499 HØGVOLLVEGEN	1,8	1,7	0,7		4,2
1415 VA BLINDHEIM UNGDOMSSKOLE			4,1		4,1
1421 PARKGATEN				4,0	4,0
1413 OLE THORESENS GATE VA				4,0	4,0

Tabellen på førre side listar ikkje opp alle større investeringsprosjekt. Den er meint å illustrere nokre prosjekt som det kan vere aktuelt å sjå på i dette prosjektet.

I budsjettet for 2017 var investeringane innan VA framstilt slik:

Vann: 143 mill. kroner i 2017, 217 mill. kroner i 2018, 126 mill. kroner i 2019 og 68 mill. kroner i 2020. Verdt å nevne spesielt er at alternativt vannforsyningsanlegg er inkludert i ramme. Tiltaket skal opp til egen politisk behandling rett over sommeren 2016. Kostnadsrammer og framdrift er foreløpig usikre.

Avløp: 153 mill. kroner i 2017, 170 mill. kroner i 2018, 165 mill. kroner i 2019 og 69 mill. kroner i 2020. Inkludert i rammene er et grovt kostnadsanslag for felles avløpsrenseanlegg med Sula, som da vil erstatte flere av kommunens gamle anlegg. Tiltaket skal opp til egen politisk behandling tidlig på høsten 2016.

I budsjettet for 2018 var investeringane innan VA framstilt slik:

VAR-investeringene er ihht forrige økonomiplan, med unntak av Borgundfjordprosjektet. Rådmannen er klar over at der er en del forsinkelser i prosjektene, og rådmannen vil derfor ta en gjennomgang/opprydning ved 1. tertial 2018.

VAR har lagt fram følgende forslag til investeringer innenfor vann og avløp:

- *Alt. vannforsyningsanlegg. Kostnad: 150 mill. kroner i 2018 og 112 mill. kroner i 2019. Dette er i samsvar med hovedplan og økonomiplan for vann.*
- *Nye overføringsledninger og ringledninger – vann. Kostnad: 5 mill. kroner per år. Dette er diverse tiltak i hovedsak fra Blindheim til Magerholm.*
- *Reduksjon av ikke-fakturert vannmengde. Kostnad: 1,5 mill. kroner i 2018. Dette gjelder intern prosjektering og kjøp av utstyr.*
- *Avløp Sorenskriver Bullsgate pumpestasjon. Kostnad: 1,5 mill. kroner i 2018. Det skal etableres en pumpestasjon.*
- *Geileberget sanering av utslipp – avløp. Kostnad: 1,5 mill. kroner i 2018. Urenset utslipp skal saneres.*
- *Modellering avløp. Kostnad: 1,5 mill. kroner i 2018. VAR vil bygge opp modell av avløpssystem for fremtidig prosjektering.*
- *Renseanlegg Sula avløp. Kostnad: 8 mill. kroner i 2018, 50 mill. kroner i 2019, 150 mill. kroner i 2020 og 100 mill. kroner i 2021. Konsulentarbeid for videre forprosjektering og anleggsarbeid.*
- *Sanere direkteutslipp avløp. Kostnad: 20 mill. kroner i 2018 og 8 mill. kroner i 2019. Der er fortsatt en del større og mindre direkteutslipp i kommunen.*
- *Sanering Fremmerholen – avskjærende ledning avløp. Kostnad: 4,1 mill. kroner i 2018 og 2 mill. kroner i 2019. Dette er ledning som blir liggende sør for nytt reservevannsanlegg.*
- *Sanering Hessa nord – avløp. Kostnad: 1 mill. kroner i 2018. Fellesprosjekt med utbygger der vi får sanert urensset utslipp.*
- *Keiser Wilhelmsgt./Gjerdegata VA: Kostnad: 0,8 mill. kroner i 2018. Sanering av VA-ledninger i fellesprosjekt med Tafjord Kraftvarme, Mørenett og VAP.*
- *Ledningsfornying generelt VA. Kostnad: 40 mill. kroner i 2018 og 80 mill. kroner årlig i 2019-2021. Dette er et generelt tiltak som blir detaljert når prosjekt er prioritert.*

- *Plan for ledningsforsyning. Kostnad: 1 mill. kroner i 2018. Gjennomføres ved bruk av konsulenttenester og internt prosjektarbeid.*
- *Sanering Fremmerholen Einevegen VA. Kostnad: 12 mill. kroner i 2018. Tiltaket gjelder sanering av vann- og avløpsledninger.*
- *Skyttergata sanering VA. Kostnad: 1,7 mill. kroner i 2018. Dette er et fellesprosjekt med Ålesund parkering og VAP.*

I budsjettet for 2019 var investeringane innan VA framstilt slik:

VAR har lagt fram følgende forslag til investeringer innenfor vann og avløp:

- *Avløp – Biler: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Fornyning og ombygging av pumpestasjoner: 3 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Larsgårdvågen: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Nye ledningsanlegg (bl.a. utbyggingsavtaler): 2 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Overføringsledning Blindheim – Eikenosvåg: 1 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Overløpskontroll (bl.a. modellering): 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Planarbeid (hovedplan og plan for ledningsfornyning): 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Avløp – Renseanlegg RA3, 4 og 5: 30 mill. kroner i 2019, 150 mill. kroner i 2020, 100 mill. kroner i hvert av årene 2021 og 2022.*
- *Avløp – Sanere direkteutslipp: 3,25 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Beredskapsplan og ROS-analyse: 0,2 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Biler: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – fornyning og ombygging av eksisterende trykk: 1 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Generell oppgradering av vannbehandlingsanlegget: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Hovedplan og saneringsplan: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Høydebasseng Emblem/Østrem: 22 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Kildebeskyttelse, sikring av nedslagsfelt: 0,75 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Nye ledninger: 1 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Nye overføringsledninger og ringledninger: 5 mill. kroner hvert år i økonomiplanen. Overføringsledning til Slinningen utgjør 2 mill. kroner i 2019, Blindheim-Emblem 2 mill. kroner og andre overføringsledninger og ringledninger 1 mill. kroner.*
- *Vann – Nytt vannbehandlingsanlegg / reservevannsforsyning: 70 mill. kroner hvert av årene 2019-2021.*
- *Vann – Reduksjon av lekkasjer og målestasjoner: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Vann – Utskifting av kummer, brannventiler: 0,5 mill. kroner i 2019.*
- *Vann og avløp: Ledningsfornyning og separering: 80 mill. kroner hvert av årene i økonomiplanen, fordelt 50/50 på vann og avløp.*

1. PROBLEMSTILLING

Prosjektet vil bli avgrensa til ein gjennomgang av eit utval av investeringsprosjekt innan vatn og avløp for perioden 2015 til 2018, og vil ha følgjande problemstilling:

Har Ålesund kommune tilfredstillande system og rutinar som sikrar ei god gjennomføring av investeringsbudsjettet innan vatn og avløp. Herunder:

- a) Kostnadsoverslag som grunnlag for budsjettvedtak
- b) Oppstart med prosjektorganisering, roller og ansvarstilhøve
- c) Planlegging med anskaffingsplan, framdriftsplan og risikoanalyse
- d) Oppfølging med kontraktsoppfølging, kostnadsprognoser og rapportering
- e) Avslutning med prosjektrekneskap, arkivering og evaluering

2. REVISJONSKRITERIER

Revisjonsforskrifta angir at det skal etablerast revisjonskriterier for alle forvaltningsrevisjonsprosjekt. Revisjonskriterier er dei krav eller normer som dei innsamla data blir vurdert opp mot. Desse skal vere grunnleggjande, og utleidd frå, autoritative kjelder innanfor det området som er gjenstand for revisjon. Ein kan også leggje til grunn det ein må tru at det ikkje er usemje om.

Kommunelova legg ansvaret for at kommunen er gjenstand for ein trygg kontroll til rådmannen, jmf. § 23-2. Det inneber at rådmannen må ha nedfelt eit sett med gode prinsipp som gjer at bystyret kan forvente at viktige mål blir nådd. Vi viser til COSO-rammeverket som ein etablert norm for styring og kontroll.

I tillegg til dette, vil vi i ta utgangspunkt i kommunelova § 46, NS-ISO 21500:2012 *Veiledning i prosjektledelse*. Delar av NS-ISO 10006:2017 *Kvalitetsledelse – Retningslinjer for kvalitetsledelse i prosjekter*, kan også vere aktuell.

Årsbudsjettet er ein bindande plan for kommunen sine midlar og på kva måte dei skal bli nytta i budsjettåret, jmf. kommunelova § 46 nr. 1. I same paragraf nr. 3 går det fram at årsbudsjettet skal vere realistisk og fastsett på grunnlag av dei inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret. Dette gjeld både driftsbudsjettet og investeringsbudsjett, slik at investeringsbudsjettet er eittårig.

Norsk Standard har gitt ut ein internasjonal standard NS-ISO 21500:2012 *Veiledning i prosjektledelse* som beskriv dei prosesser som er å sjå på som god praksis innanfor prosjektleiing. Standarden angir at den kan nyttast av alle organisasjonar; offentlege, private eller frivillige, og for alle prosjekt uavhengig av kompleksitet, størrelse og varigheit.

Prosessane som det er referert til ovanfor, er gruppert i prosessgrupper og kunnskapsområde, og standarden har i alt 39 prosesser som blir tilrådd.

NS-ISO 21500:2012 tilrår mellom anna at det blir utarbeidd eit kostnadsoverslag, der det også blir lagt til reserver som skal handtere identifisert risiko.

Vår inndeling frå b) til e) følger til ein viss grad standarden sine hovudkategoriar av prosessgruppene. Nokre av standarden sine tilrådingar vil bli konkretisert i rapporten.

3. METODE OG GJENNOMFØRING

Det å ha rutinar er nødvendig for å sikre at kommunen overheld eit regelverk, men det er ofte ikkje tilstrekkeleg å berre ha nedfelte rutinar. I tillegg til ei rutine, må ein også ha ei oppfølgingsprosedyre som sikrar at rutinen blir følgt. Ein del av prosjektet blir å identifisere denne formelle eller uformelle prosedyren.

Prosjektet vil bli gjennomført i samsvar med følgande framdriftsplan:

- Oppstartsmøte med rådmann
- Gjennomgang av rutinar og dokument som vedkjem investeringsprosjekt
- Gjere eit utval av investeringsprosjekt og gjennomgå rekneskapen for desse
- Intervju med personar med ansvar for gjennomføring av investeringsprosjekt
- Utarbeiding av rapport
- Sluttmøte med rådmann

Det er vår vurdering at dette skal gi eit tilstrekkeleg grunnlag for å gi svar på problemstillingane ovanfor.

4. TIDSPLAN

Prosjektet inneheld førebuingar, utarbeiding av problemstillingar og prosjektplan, førebuing og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data, utarbeiding av rapport og kvalitetssikring.

Ein tek sikte på eit oppstartsmøte med rådmannen i september 2019.

Eit høyringsutkast til rapport er planlagt å ligge føre i januar 2020. Det er vanlegvis ein høyringsperiode på tre veker etter dette.

Svein Ove Otterlei
oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor

Sak 26/19 - Innstilling på valg av revisor og revisjonsordning for nye Ålesund kommune.

BAKGRUNN:

Sommeren 2018 ble det opprettet kontakt mellom Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS (Komrev3 IKS) og Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRREV IKS) for å diskutere mulighet for sammenslåing. Det ble nedsatt et forhandlingsutvalg som utarbeidet rapporten «Nye Møre og Romsdal Revisjon».

Representantskapene i de to selskapene sluttet seg til konklusjoner og innstilling i vedlagte rapport.

Med hjemmel i kommunelova § 78 nr. 3 og 4, er kontrollutvalget tillagt innstillingsretten i spørsmål om valg av revisjonsordning og revisor.

Inndelingslova § 26 Fellesnemd 5. ledd sier følgende:

Nemnda kan få fullmakt til å tilsetje personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.

Det fremgår av fellesnemda for nye Ålesund kommune sitt mandat, at denne er delegert myndighet til å velge revisjonsordning og revisor for nye Ålesund kommune. Fellesnemda må da fatte vedtak på bakgrunn av innstilling fra kontrollutvalgene i Ålesund, Sandøy, Haram, Skodje og Ørskog.

Stifting av selskapet og godkjenning av vedtekter, jf. anbefaling fra representantskapet, ligger til rådmannen å forberede og legge frem for formannskapet med innstilling til kommunestyret. Selskapet blei formelt stifta fredag 23. august 2019 i Kristiansund.

VURDERING

Dette saksfremlegget vil inneholde vurderinger knyttet til valg av revisjonsordning og valg av revisor.

Valg av revisjonsordning

Når en kommune har valgt revisjonsordning, så gjøres det vanligvis ikke en ny vurdering av dette uten at det blir tatt initiativ til det. Selv om det ikke er tatt noe initiativ til å vurdere en annen revisjonsordning nå, så vurderer sekretariatet at det er naturlig at kontrollutvalget og kommunestyret får en beskrivelse av de ulike alternativene som er å velge i.

1. Revisjon i egenregi - Ansette egen revisor

Dette er ikke et reelt alternativ. Revisor vil ikke ha et fagmiljø, og kompetansen som kommunen vil få tilført ville vært avgrenset til en eller to personer. Kostnadene vil derfor måtte være høye, og en vil være svært sårbar ved sykdom og avgang i stillingen. Det er noen få store kommuner og fylkeskommuner som har denne løsningen, f.eks.; Oslo kommune og Trondheim kommune.

2. Revisjon i egenregi - Delta i interkommunalt samarbeid

Kommunene i Møre og Romsdal har siden 1993 deltatt i interkommunale revisjonsordninger. Midsund kommune deltar i Komrev3 i IKS sammen med 11 andre kommuner.

Representantskapene i MRREV IKS og KomRev 3 IKS har vedtatt å slå seg sammen og innstille på at Møre og Romsdal Revisjon SA blir stiftet. Eierne i foretaket vil da fra 1.1.2020 være Møre og Romsdal fylkeskommune, 6 kommuner på Nordre Sunnmøre og 15 kommuner i Romsdal og på Nordmøre. Til sammen 22 mulige eiere.

Dersom kommunen velger å fortsette med revisjon i egenregi, så er det Møre og Romsdal Revisjon SA som må velges som revisor. En har ikke noen alternativ revisor å velge dersom en går for revisjon i egenregi, da verken Komrev3 IKS eller MRREV IKS ikke lenger vil eksistere som noe alternativ.

Revisjon i egenregi – interkommunalt samarbeid, forutsetter at en har nok deltakere til at en kan ha en løsning som er robust nok når det gjelder kapasitet og kompetanse. Ordningen må også kunne være konkurransedyktig i forhold til pris. Møre og Romsdal Revisjon SA vil ha revisjon etter medgått tid.

3. Konkurransetsetting av revisjonstjenestene

Det er ingen kommuner i Møre og Romsdal som har konkurransetsatt revisjonstjenestene.

Innkjøp av revisjonstjenester faller inn under regler om offentlig innkjøp og regler som følger av EØS-avtalen. Reglene setter krav til hvilken prosedyre en må følge, avhengig av hvor stor kontrakt det er snakk om. Etter nasjonale regler så må en lyse ut anbudskonkurranse når verdien på kontrakten er mer enn 1,3 mill. kroner. Når verdien på kontrakten overstiger 2 mill. kroner, så krever EØS-avtalen at anbudet må kunngjøres i hele EØS-området, noe som vil være tilfelle for denne kontrakten. Når en skal regne ut hvor stor kontrakten er i forhold til disse reglene, så må en se på alle årene kontrakten gjelder under ett.

Reglene for offentlig anskaffelse er omfattende. En må også ut med ny anbudskonkurranse jevnlig, ca. hvert 4. år. Det kan være en utfordring å utforme et anbud som gir de revisjonstjenestene som ønskes. Hvordan vekter en for eksempel pris i forhold til kvalitet?

Fordelen med privat revisjon kan være at prisen trolig kan være noe lavere på spesielt regnskapsrevisjon, fordi det er flere tilbydere i markedet som yter slike tjenester. En annen fordel kan være at en kan sette spesifikke krav til hvilken kompetanse en ønsker; som er særlig aktuelt ved forvaltningsrevisjon. Ulempene kan være mindre kunnskap om kommunal revisjon og lokale forhold.

Det vil også koste noe å gjennomføre anbudskonkurranse.

4. Delt løsning

Det er også mulig å velge en revisjonsordning der en har revisjon i egenregi når det gjelder forvaltningsrevisjon og privat revisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, eller omvendt.

Valg av revisor

Ålesund kommune har de siste årene fått revisjonstjenester fra Komrev3 IKS.

Det er kontrollutvalgets ansvar å sørge for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget får fremlagt revisjonens planer, det blir rapportert undervegs i revisjonsarbeidet om løpende revisjon. Kontrollutvalget vurderer også kvaliteten på de rapporter og undersøkelser som revisjonen gjennomfører på oppdrag fra kontrollutvalget.

Det er å merke at kontrollutvalgssekretariatets og kontrollutvalgets vurdering av revisjonskvalitet i stor grad er begrenset til en vurdering av formelle kvalifikasjoner, revisors rapportering, og i mindre grad selve revisjonsutførelsen.

Møre og Romsdal Revisjon SA vil fakturere for revisjon etter medgått tid, det er derfor for tidlig å anslå hva revisjonskostnadene faktisk vil bli. Det er likevel kommunisert at dersom administrasjonen er gode til å dokumentere regnskapet og interkontrollprosessen, så vil revisjonen trenge mindre tid til å gjennomgå årsregnskapet. Dette vil føre til lavere revisjonskostnader.

Bakgrunnen for valg av samvirkemodell er drøftet nærmere i kapittel 5 i rapporten.

Deltagere: Det legges opp til at Møre og Romsdal fylkeskommune og 21 kommuner vil ha revisjonstjenester fra Møre og Romsdal Revisjon SA fra 1.1.2020.

Kompetanse: Det blir i rapporten fra arbeidsgruppen pekt på generelle årsaker til utviklingen med større revisjonsenheter; sterkere fagmiljø med større mulighet til faglig spesialisering, redusert sårbarhet, økonomiske stordriftsfordeler i forhold til administrasjon, større fleksibilitet ved kommunesammenslåinger og attraktivitet som arbeidsgiver.

Ser en på landsplan, så har mange av de kommunale revisjonsselskapene de siste årene blitt sammenslått til større revisjonsselskap.

Det fremgår av rapporten som arbeidsgruppen har utarbeidet at det har vært en grundig diskusjon på organisasjonsform. Representantskapene har vedtatt å stifte selskapet som et Samvirkeforetak. Dette er en organisasjonsform som kommunene er lite kjent med. Revisjon Midt-Norge SA har fra 1.1.2018 levert revisjonstjenester til de fleste Trøndelagskommunene, og prosessen ved stiftelsen ble da kvalitetssikret av KS Bedrift. Det er denne etableringen som i stor grad er blitt brukt som mal for etableringen av Møre og Romsdal Revisjon SA.

Det blir fremhevet i rapporten at foretaksformen er kjennetegnet ved at medlemskap er fleksibelt. Det er slik at medlemmer i foretaket kan melde seg inn og ut, uten at det må behandles ny selskapsavtale i alle kommunestyrene. Reglene om behandling i eierorgan er tilsvarende som for AS, med mindre krav til deltagelse på møter i eierorgan enn IKS-modellen for å kunne gjøre vedtak. Men i fleksibiliteten ligger også en risiko i at foretaket kan bli redusert, ved at medlemmene enkelt kan si opp avtalen. På den annen side er det også enklere for andre kommuner å tre inn som nye medlemmer.

I dag er det kommunestyret som utnevner personer til representantskapet, med personlige varamedlemmer. Det er også kommunestyret som godkjenner selskapsdokument og endringer

av disse. I samvirkeforetaket vil det også være kommunestyret som utnevner medlemmer til årsmøtet, men der kan medlemmer møte i eierorganet med fullmakter. Det meste av foretaksstyringen skal i utgangspunktet skje i styret og ikke i det øverste eierorganet i foretaket, som er årsmøtet. For å bøte på dette er det i vedtektene lagt inn at årsmøtet skal ha 3 oppgaver som etter samvirkeoven skulle ligge til styret:

- Vedta budsjett for kommende år etter forslag fra styret
- Vedta økonomiplan for de 4 neste årene etter forslag fra styret
- Vedta overordnede mål og retningslinjer for driften.

Det blir også pekt på at det er enklere å samle og gjennomføre møter i eierorganet, der en kan møte med fullmakter og ikke så strenge krav til antall medlemmer for å gjennomføre vedtak som i et IKS.

En annen forskjell er at eierne i IKS har økonomisk ansvar i samsvar med prosent- eller brøkdel av eierskap. Interkommunale selskap kan ikke gå konkurs. Medlemmene i et samvirkeforetak plikter eventuelt å betale inn innskuddsbeløp i foretaket, og er ansvarlig kun for dette beløpet. Foretaket kan gå konkurs. Dette kan innebære en noe større risiko for de ansatte. De ansatte i dagens to selskap som ønsker å sammenslås, stiller seg positiv til sammenslåingen av de to revisjonsselskapene.

Anbefalinger

Det er fordeler og ulemper både med revisjon i egenregi og konkurranseutsatt revisjon. Ved vurdering av revisjonsordning så er det ikke uvanlig at holdninger til konkurranseutsetting eller ikke er medvirkende. Noen har en grunnholdning om at konkurranseutsetting er bra, men andre mener at en kommunal løsning er den beste. Sekretariatet finner det ikke naturlig å drøfte denne tilnærmingen siden slike signaler ikke har kommet fram så langt i prosessen.

Interkommunalt samarbeid er den revisjonsløsningen kommunene i Norge har mest erfaring med. Det er forventet at kompetansebredde og stordriftsfordeler øker i et større selskap. Det er også forventninger til at det nye selskapet i større grad må klare å utnytte fordelene med å ha regnskapsrevisorer og forvaltningsrevisorer i ett selskap.

Som utredningen dagens revisjonsselskap har fått gjennomført viser, så gir denne foretaksformen en mer fleksibel ordning dersom kommunen ved neste korsveg ønsker å velge konkurranseutsetting av revisjonstjenestene. Da kan kommunen enkelt si opp avtalen, uten at alle deltakerkommunene må behandle saken på nytt.

I henhold til kommunelova § 78, pkt. 3 og 4 skal kommunestyret sitt vedtak om valg av revisjonsordning og valg av revisor, treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å be fellesnemnda for nye Ålesund kommune om å godkjenne at nye Ålesund kommune velger revisjon i egenregi og at Møre og Romsdal Revisjon SA blir valgt som kommunen sin revisor.

Sekretariatets innstilling til vedtak:

Ålesund kontrollutvalg innstiller til fellesnemnda nye Ålesund kommune om å gjøre følgende vedtak:

1. Fellesnemnda velger revisjon i egenregi for nye Ålesund kommune.
2. Fellesnemnda velger Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor for nye Ålesund kommune.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Sak 27/19 - Rapport etter regnskapsrevisjon 2018 – Ålesund kommune.

Vedlegg: Rapport rekneskapsrevisjon 2018 – Ålesund kommune.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet skal halde seg løpande orientert om revisjonsarbeidet gjennom rekneskapsåret. For å gjere dette må kontrollutvalet fastsetje krav til innhald i rapporteringa og tidspunkt for rapportering. Revisor har eit særleg ansvar for å formidle informasjon om arbeidet som blir utført. Som eit minimum bør revisor rapportere:

- når det skjer endringar i risikovurderingar som gjev grunnlag for endringar i Revisjonsplanen
- når det skjer vesentlege endringar i tidspunkt for gjennomføringa av revisjonen
- dersom det dukkar opp vesentlege forhold, til dømes mislege handlingar

Revisor må rapportere til kontrollutvalet i samband med at kontrollutvalet skal handsame årsrekneskapa, og revisor bør også rapportere etter gjennomført interimrevisjon på hausten. Målet med rapporteringa bør vere å gje kontrollutvalet tryggleik for at revisjonen går etter planen, og sikre at kontrollutvalet blir informert om viktige forhold som blir avdekte gjennom revisjonen. Dialogen mellom kontrollutvalet og revisjonen blir styrkt ved at revisor deltek på møta i kontrollutvalet.

For ei fagleg vurdering vises det til vedlagte rapport. Kontrollutvalet sitt ansvar omfattar ikkje ei fagleg vurdering av korleis revisjonen blir utført, då revisor har eit sjølvstendig fagleg ansvar for dette.

Innstilling til vedtak:

Ålesund kontrollutval tek revisjonsrapporten 2018 til vitande.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutval sekretariat IKS

Mottakere:

Ålesund kontrollutvalg
Rådmannen i Ålesund kommune

Vår saksbehandler:

Vår dato:

28. august 2019

Deres dato:

Vår referanse:

Deres referanse:

Regnskapsrevisjon 2018 – Ålesund kommune

Komrev3 IKS har revidert regnskapet for regnskapsåret 2018 for Ålesund kommune.

Vår oppgave er i første rekke å gi en uttale om årsregnskapet, opplysningene i årsmeldingen om årsregnskapet, gi en uttale om disponeringer i forhold til budsjettvedtak og at budsjettbeløpene i regnskapet er i tråd med regulert budsjett.

I forbindelse med framlegging av revisjonsstrategi ble det valgt ut enkelte tema som vi ville se litt nærmere på ved regnskapsrevisjonen for 2018. I dette notatet vil vi gi noen kommentarer til arbeidet som er gjort.

Ingen av forholdene som blir omtalt under har konsekvenser i forhold til vår pliktige rapportering til kontrollutvalget, jf § 4 i forskrift om revisjon av kommuner mv.

Utvalgte tema regnskapsrevisjon – Ålesund kommune

Følgende områder ble i revisjonsstrategien valgt ut etter risikovurdering og rullerende testing av rutiner:

- Periodisering av inntekter
- Rutiner for forebygging av misligheter pasientmidler og byggesaksbehandling
- Rutiner med fakturering av husleie i Ålesund Kommunale Eiendom KF
- Rullerende kontroll av sosiale utbetalinger og sosiale lån
- Rullerende kontroll av vederlagsberegning for opphold i institusjon

Periodisering av inntekter

Ålesund kommune har praktisert å bokføre inntekter fra barnehage og SFO, som gjelder betaling for opphold i januar, til inntekt i desember året før. Dette er et avvik fra anordningsprinsippet. Forholdet ble tatt opp med rådmannen høsten 2018, og rådmannen kom fram til at kommunen skulle endre praksis i 2018. Dette er gjennomført. Endring av praksis fører til lavere inntekter i 2018, og det er beskrevet i note i kommunens regnskap.

Postadresse:
Postboks 7734, Spjelkavik
6022 Ålesund

Besøksadresse:
Lerstadveien 545, 4 etg.
Epost:
komrev3@komrev3.no

Telefon:
70 17 21 50
Telefaks:
70 17 21 51

Bankkonto:
6540 05 00465
Føretaksregisteret:
NO 971 562 587

Rutiner for forebygging av misligheter pasientmidler og byggesaksbehandling

Pasientmidler

Kommunen har skriftlige rutiner på behandling av pasientmidler på ulike områder.

Prosedyrar som omhandlar brukarars økonomi:

- Ivaretaking av penger til daglig bruk for bruker i egen bolig
- Disponering av kontantytelsen fra folketrygda under opphold i sykehjem for personer uten samtykkekompetanse
- Primærkontaktansvar i særskilte bofellesskap
- Meldeplikt ved behov for verge

Lokale prosedyrar i Bo- og miljøtjenesten

- Beboers økonomi
- Kjøring av brukernes private biler v/Hatlasvingen 43-45

Vi har gjennomgått rutinene og mener at de reduserer risikoen for misligheter. Selv med gode rutiner vil det være en risiko for at tilsette ikke følger rutinene. Kommunalsjef mener at rutinene fungerer etter hensikten. De gir en bevisstgjøring av de ansatte. Kommunen gir god opplæring av nyansatte, og det gir forståelse for utfordringene. Målet er å ha minst mulig å gjøre med brukernes midler.

For en tid tilbake var det et mislighold som ble anmeldt. Det ble tilfeldig oppdaget. Kommunalsjef mener at kommunens praksis med en streng politikk med å anmelde aktuelle tilfeller kan virke preventivt.

Byggesaksbehandling

Virksomhetsleder orienterte om rutiner i byggesak for kontrollutvalget den 19. januar 2018, og viste til utbedrede rutiner.

Tidligere har de ikke hatt skriftlige rutiner som viser spesifikt til denne problemstillingen. Alle ansatte er bundet av personalhåndboka for kommunens ansatte og etiske retningslinjer. Avdelingen har rutiner og prosedyrer for arbeid som skal bidra til åpenhet, effektivitet og likt utgangspunkt for saksbehandling.

Revisjonen har gjennomgått rutinene og mener at en med de nye rutinene reduserer risikoen for misligheter. Vi har tatt et utplukk i tilfeldige byggesaker og sjekket at disse har gått til fakturering med riktige satser, og vi har ikke funnet avvik i denne kontrollen.

Da vi sist var i kontakt med avdelingen var de i ferd med å ta i bruk et nytt system som økte sikkerheten. Saksbehandler hadde tidligere eneansvar for å opprette og legge inn grunnlaget i fakturaen. Det var ingen kontroll på dette. I det nye systemet, Acos eiendom, må fakturagrunnlaget bli godkjent av to personer før utsending.

Rutiner med fakturering av husleie i Ålesund kommunale eiendom KF (ÅKE)

Vi gjennomførte en test på rutiner for fakturering av ekstern husleie. Fakturering av intern husleie er ikke testet denne gang. ÅKE har ikke skrevne rutiner for hvordan prosessen fra søknad om bolig til tildeling og fakturering skal gjennomføres. Prosessen blir gjennomført etter etablerte rutiner.

Tildeling av bolig blir gjort etter kjente kriterier som er skrevet på søknadsskjemaet. Alle søknader blir vurdert og prioritert av en tildelingsnemnd med ulike fagpersoner. Administrasjonen utarbeider leiekontrakt. Husleienivået blir fastsatt ut fra en vurdering av markedet, med en reduksjon på 15 – 20 %.

ÅKE bruker et elektronisk system for å holde oversikt over alle eiendommer og leietakere. Når husleiekontrakt er signert blir opplysningene lagt inn i systemet og danner grunnlag for fakturering. Hver måned blir det dannet en fil med fakturagrunnlaget for neste måned, som blir overført til fakturaavdelingen. Ved inn- og utflytting i løpet av en måned er det manuell rutine for faktureringen.

Vi har plukket ut noen eiendommer og kontrollert husleiefakturering for de ulike boenhetene. Vi fant at det var fakturert husleie for de boenheter som var aktive til utleie. Men i vårt utvalg var det relativt mange boenheter som ikke var utleide, men som var til oppussing.

Etter vår mening er det etablert god intern kontroll på faktureringene av husleie. Fakturerte leieinntekter ligger under forventningene. Det vil si at det er mindre økning enn prisstigningen skulle tilsi. Dette blir forklart med at mange boenheter blir stående tomme for lenge.

Rullerende kontroll av sosiale utbetalinger og sosiale lån

NAV Ålesund har rutinebeskrivelse for hvordan sosiale utbetalinger skal behandles. Rutinene går mye på hvordan saksbehandlingen skal gjennomføres. Vår testing av rutinene går på at det skal være lovhenviende vedtaket, og at det skal være to bemyndiget personer som har signert. Vi undersøker også om den som anviser til utbetaling har fått delegert myndighet.

Alle positive vedtak som vi testet hadde lovhenviende og det var to personer som hadde signert elektronisk. En av de personene som hadde signert som saksbehandler var ikke med på oversikten av de som var bemyndiget.

Kontroll av fullmakt til å godkjenne utbetalinger: Det ble lagt fram dokumentasjon for delegert myndighet for en avdelingsleder. Denne fullmakten var fra et tidligere tidspunkt da delegeringen var gitt i funksjonen/stillingen som NAV-leder. I Ålesund kommune er det virksomhetsleder som har fått delegert myndighet til å anviser til utbetaling. Virksomhetsleder opplyser at det er behov for en gjennomgang av delegasjon.

Det har vært vesentlig avvik mellom det som var bokført som kommunens utestående sosiale lån og spesifikasjonen av gjenstående på hvert enkelt lån. Det har vært problemer med å avstemme regnskapet, men økonomisjef i Ålesund kommune opplyser at dette er ordnet. Per 31.12.2018 er bokført utestående sosiale lån uten vesentlige avvik.

Rullerende kontroll av vederlagsberegning for opphold i institusjon

Vi har testet etterberegning av vederlag for langtidsopphold på institusjon. Etterberegningen er komplisert og krever at den som arbeider med dette har fått opplæring. Vi har plukket ut noen få etterberegninger der vi har gjennomgått den beregningen som saksbehandler har gjennomført. Vårt inntrykk er at det er tilstrekkelig kompetanse selv om det i vårt utplukk ble avdekket et avvik. Saksbehandler er gjort kjent med vårt funn og har sendt brukeren ny etterberegning.

Andre forhold

Reiseregninger

Vi har testet et utvalg av reiseregninger og kontrollert at de tilfredsstillt kravene som er gitt av skattemyndigheter. Det vil si at vi har testet for bruk av sentralt vedtatte satser og dokumentasjonskrav. Resultatet av testene viser at det er mange avvik på dokumentasjonskravene. Forholdet er tatt opp med rådmannen, som opplyser at de prøver å skjerpe inn på egenkontrollen.

Rutiner ved lønnsfastsettelse NAV

Ålesund kommune har en Lønnsplan og stillingsinstruks som sier at for vesentlige tillegg i lønn i forhold til tariff skal det være vedtak som dokumenterer tilbudet som gis. I forbindelse med testing av lønn for kommunalt ansatte i NAV, fant vi at rutinene ikke var fulgt da det ikke var gjort noe vedtak for den som var plukket ut til kontroll. Virksomhetsleder for NAV mener at det er inngått en avtale som tilsier at de kommunalt ansatte i NAV skal ha et tillegg som gjør at de ikke har vesentlig lavere lønn enn de statstilsatte. Denne avtalen har vi etterlyst, men ikke mottatt. Vi har vært i kontakt med personalsjef for å få bekreftet at det finnes en avtale, men vi har ikke mottatt noe per dato. Det ble sist purret 14. februar 2019.

Investeringsprosjekter

Vi har forsøkt å teste rutinene for investeringsprosjekter på VAR. Vi bad om å få en prosjektplan som viste framdrift, bruk av personell og innkjøp av tjenester, varer og utstyr. Ved planlegging av større innkjøp ønsket vi også å få den (planlagte) innkjøpsprosess for å overholde reglene for offentlige innkjøp.

Vi har hatt møte med virksomhetsleder, men han beklaget og opplyste at de ikke hadde noen detaljeringsplan for vann og avløp. Han opplyste at på grunn av lav kapasitet i planavdelingen i VAR har beskrivelse og kalkulasjon av de prioriterte prosjektene ikke vært på plass når budsjetttrammen ble vedtatt. De håper å kunne bearbeide de vedtatte investeringsbudsjettene utover våren slik at de får en bedre styring.

Det blir her vist til kontrollutvalgets vedtak 25.04.19 i sak 15/19, der det ble pekt på kommunens investeringsbudsjett som neste tema for en forvaltningsrevisjon.

Vesentlig budsjettavvik på salgsinntekter på avdeling for næringsavfall

Avdelingen for næringsavfall, Bingsa, budsjetterte med inntekter på 118 millioner. Regnskapet for 2018 viser inntekter på 88 millioner. Det vil si at det er en svikt på 25 %. Enheten har meldt tilbake at årsaken til avviket kommer av at det var budsjettert med bruk av to skift, men at de ikke klarte å gjennomføre det.

Deponi i Gangstøvika

Kommunestyret bevilget 30 millioner til prosjektet Deponi i Gangstøvika. Budsjetttrammen ble senere regulert ned til 17 millioner. Gjennom 2018 fulgte vi med investeringene, og så at det ble investert i maskiner og utstyr til 3,2 millioner. Det var ikke satt opp detaljbudsjett for prosjektet. Arbeidstimer og maskintimer ble ikke bokført etter hvert. Vi kunne ikke se at prosjektleder hadde kontroll med økonomien. Vi hadde møte med avdelingsleder og kontroller sent på høsten, og de lovet å ta tak i den økonomiske rapporteringen. Ved årsskiftet ble det da overført om lag 3 mill kroner der halvparten var internt kjøp av masse og det andre overføring av lønnsutgifter fra drift til investering.

Totale utgifter på prosjektet ble ~~kr~~ 8,4 millioner. Det er bare halvparten av budsjettet.

Regelverk om offentlige anskaffelser

Vi bygger på den interne kontrollen som kommunen har etablert med at alle fakturaer over ~~kr~~ 100.000 blir kontrollert av konserninnkjøp. Konserninnkjøp kontrollerer om det er innkjøp i henhold til inngåtte rammeavtaler eller om det er gjennomført annen konkurranse. Vi får tilsendt resultatet av den interne kontrollen. Vi har plukket 10 – 12 leverandører der konserninnkjøp har gjort merknader om mulig brudd på regelverket.

Vi har fått en redegjørelse fra innkjøpssjefen. Av vårt utplukk er det noen innkjøp som er innenfor regelverket, noen som det er tvil om og noen brudd. Der det har vært klart brudd er den ansvarlige for innkjøpet blitt kontaktet og stoppet umiddelbart. En sak er til vurdering i ESA.

Vi er av den oppfatning at den intern kontrollen fungerer. Avvik blir avdekket og tatt opp med den som har bestilt varen eller tjenesten. Kommunen har mange avtaler, og regelverket er komplisert.

Ulovlig overtid

Kommunen har etter vårt syn fått på plass system og rutiner som gir en god oversikt over status med hensyn til bruk av overtid. Vi har fått tilsendt en slik oversikt over overtidsbruk. Det viser seg at det fortsatt er ulovlig overtid, og hovedtyngden av den ulovlige overtiden er på virksomhet næringsavfall – Bingsa.

Med hilsen

Anne Nygård

Anne Nygård
oppdragsansvarlig revisor

Ann-Kristin Melseth
revisor

Kopi: Ålesund kommunale eiendom KF

KOMREV3 IKS KOMMUNEREVISJONEN

Kommunerevisjonsdistrikt nr.3 i Møre og Romsdal IKS

Til fellesnemnda i
Nye Ålesund kommune

Kopi:
Kommunestyrene i Haram, Sandøy, Skodje, Ørskog
og Ålesund kommunar
Kontrollutvala i Haram, Sandøy, Skodje, Ørskog og
Ålesund kommunar

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR TIL PROSJEKTREGNSKAP FOR FELLESNEMNDA FOR SAMANSLÅING AV HARAM, SANDØY, SKODJE, ØRSKOG OG ÅLESUND KOMMUNAR

Konklusjon

Vi har revidert prosjektrekneskapen for fellesnemnda i Nye Ålesund kommune for 2018, som viser sum drifts- og investeringsutgifter på kr 20 368 755. Prosjektrekneskapen består av regneskapsoppstilling over drift, investering og oversikt over bundne fond. Prosjektrekneskapen er utarbeidd av fellesnemnda.

Etter vår meining er prosjektrekneskapen for fellesnemnda i Nye Ålesund kommune for 2018, i det alt vesentlege eit uttrykk for fellesnemnda sitt resultat og stilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er omtalt i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektrekneskapet*. Vi er uavhengige av fellesnemnda og kommunane slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhalde dei etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Presisering – grunnlag for rekneskapen

Prosjektrekneskapen er utarbeidd for å gi informasjon til fellesnemnda og kommunane Haram, Sandøy, Skodje, Ørskog og Ålesund. Prosjektrekneskapen er difor ikkje nødvendigvis egna for andre formål.

Fellesnemnda sitt ansvar for prosjektrekneskapet

Fellesnemnda er ansvarleg for å utarbeide prosjektrekneskapen, og for slik intern kontroll som fellesnemnda finn naudsynt for å kunne utarbeide eit prosjektrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av prosjektrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at prosjektrekneskapen som heilheit ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke dei økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på prosjektrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i prosjektrekneskapen, anten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av organisasjonen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om dei brukte rekneskapsprinsippa er formålstenlege og om rekneskapsestimata som er utarbeidd av leiinga er rimelege

Vi kommuniserer med leiinga mellom anna om informasjon om forhold av betydning som vi har avdekt i samband med revisjonen, også om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Ålesund, 23. mai 2019

Anne Nygård
oppdragsansvarleg revisor

Nye Ålesund kommune

Oversikt over fond/ubrukte midlar

Rekneskap
2018

Rekneskap
2017

NYE ÅLESUND KOMMUNE	FOND 2510135	
IB 2018	-59 634 161	-834 997
Bruk av fond	18 978 928	
Avsetning til fond		-58 845 671
Per 31.12	-40 655 233	-59 680 668

DELPROSJEKT P2: POLITISK ORG., DEMOKRATI OG MEDVERKNAD	FOND 2510138	
IB 2018	-360 530	
BEVEGELSE		-360 530
Per 31.12	-360 530	-360 530

INFRASTRUKTUR TILSKUDD	FOND 2510140	
IB 2018	-5 000 000	
BEVEGELSE		-5 000 000
Per 31.12	-5 000 000	-5 000 000

SAMARBEID OM KLIMA, AREAL MM - SULA, GISKE M.FLERE	FOND 2510142	
IB 2018		
BEVEGELSE	-950 000	
Per 31.12	-950 000	

NY PLANSTRATEGI OG SAMFUNNSPLAN, 2644	FOND 2510144	
IB 2018		
BEVEGELSE	-1 000 000	
Per 31.12	-1 000 000	

Fordring på tilskot Universitetskommune	182 909	
---	---------	--

Ålesund,

Astrid Eidsvik
prosjektleder

Nye Ålesund kommune

Prosjektregnskap for 2018

	Rekneskap 2018	Budsjett 2018	Rekneskap 2017
Driftsutgifter			
Lønn stillingar i prosjektorganisasjonen	6 754 814	6 600 000	2 386 611
Husleige og inventar/utstyr	2 014 618	500 000	207 262
Møtegodtgjersle folkevalde	1 591 909	3 000 000	998 373
Frikjøp tillitsvalde	1 361 979	2 000 000	0
Interne frikjøp, kompensasjon prosjektarb. og konsulenttenester	4 298 206	6 000 000	762 057
Kurs, møter, opplæring, arrangement	367 171	2 000 000	259 663
Reiseutgifter	296 172	1 500 000	90 282
Annonser, informasjon, profil, skilt	878 033	2 000 000	357 248
Til disposisjon (IKT-utgifter m.v.)		7 000 000	170 673
Tilskot til kyrkja og brannvesen	1 040 000		
Infrastruktur: Fiberkabel til kommunal drift		4 500 000	
Infrastruktur: Gang og sykkelveg - utgreiing		500 000	
Fiber/breiband der det ikke er kommersielt lønsamt - utgreiing		500 000	
Sum driftsutgifter	18 602 902	36 100 000	5 232 170

	Rekneskap 2018	Budsjett 2018	Rekneskap 2017
Investeringsutgifter			
Kjøp av utstyr IKT	190 000		
Konsulenttenester IKT	1 239 351		
Meirverdiavgift investering	336 502		
Sum investering	1 765 853	0	0

Sum drifts- og investeringsutgifter	20 368 755	36 100 000	5 232 170
--	-------------------	-------------------	------------------

	Rekneskap 2018	Budsjett 2018	Rekneskap 2017
Finansiering			
Refusjonar	-168 225		-205 572
Renteinntekter	-602 192		-228 032
Kompensasjon meirverdiavgift investering	-336 502		
Mottatt tilskot	-2 050 000		
Netto bruk av fond - statstilskot	-17 211 836	-36 100 000	-4 798 566
Sum finansiering	-20 368 755	-36 100 000	-5 232 170